

Bioethica

Vol 3, No 2 (2017)

Bioethica

Greetings

Δήμητρα Παπαδοπούλου - Κλαμαρή (Dimitra Papadopoulou Klamaris)

doi: [10.12681/bioeth.19728](https://doi.org/10.12681/bioeth.19728)

To cite this article:

Παπαδοπούλου - Κλαμαρή (Dimitra Papadopoulou Klamaris) Δ. (2017). Greetings. *Bioethica*, 3(2), 5–6.
<https://doi.org/10.12681/bioeth.19728>

Χαιρετισμός

Δήμητρα Παπαδοπούλου - Κλαμαρή

Καθηγήτρια Αστικού Δικαίου, Νομική Σχολή, Καθηγήτρια Αστικού Δικαίου, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

 dpapadop@law.uoa.gr

Εκ μέρους της Νομικής Σχολής χαιρετίζω να χαιρετίσω τη σημερινή εκδήλωση τιμής στην μνήμη του Θανάση Παπαχρίστου και προσωπικά ευχαριστώ την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής για την πολύ ευγενική πρόσκληση. Νομίζω ότι, αν κάπου μπορούμε να τοποθετήσουμε τον Θανάση Παπαχρίστου, εκτός από τις πανεπιστημιακές αίθουσες, αυτό θα ήταν η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής. Ταίριαζε απόλυτα προς τα ενδιαφέροντά του, την υποδομή και την προσωπικότητά του.

Για τον Θανάση Παπαχρίστου έχουν γίνει οι εκδηλώσεις:

- Νομικής Σχολής και της ΕΝΑΣ τον Οκτώβριο 2015.

- Ετ. Οικογ. Δικαίου τον Νοέμβριο 2015.

- Εκδήλωση της C.I.E.C. τον Μάιο 2016.

Το γεγονός ότι διεξάγεται ήδη τέταρτη εκδήλωση εις μνήμην Θανάση Παπαχρίστου μέσα στον πρώτο χρόνο από την εκδημία του, δείχνει το πλήθος των ενδιαφερόντων του και το εύρος της προσωπικότητάς του.

Εκδηλώσεις, για να τιμηθεί ένας ενθουσιώδης πανεπιστημιακός δάσκαλος.

Να αναφέρω λίγες λεπτομέρειες για την διδασκαλία και την εν γένει εκπαιδευτική διαδικασία. Γράφει πάντα μόνος του στον υπολογιστή και είναι από τους φανατικούς χειριστές του. Πέρασε από την γραφομηχανή στον υπολογιστή ομαλά, κάτι που δεν ίσχυε για τους συνομηλίκους του.

Πάντως, ετοιμάζει τα πάντα μόνος του. Και τις ανακοινώσεις και τα θέματα εξετάσεων. Και τα σχέδια νόμων. Είχε μια φοβερή ικανότητα και χάρισμα στην διατύπωση νομικών κανόνων, αφαιρετική ικανότητα και εξαιρετική ακρίβεια, τους νεώτερους σεβόταν προωθούσε και θαύμαζε για

ό,τι νέο κομίζουν. Με σεβασμό στην αρχαιότητα και την Πανεπιστημιακή δεοντολογία, την οποία θεωρούσε μόνο υποχρέωσή του, αλλά ως «δικαιούχος» την απαλλοτριώνει εύκολα, έχοντας με τους νεώτερούς του ισότιμη σχέση συνεργασίας παράλληλα προς τον άριστο χειρισμό της γλώσσας.

Πειραματίζεται με μια νέα μορφή μαθήματος. Κάποια στιγμή κάνει την παράδοση στο Οικογενειακό Δίκαιο με βάση ένα πρακτικό ζήτημα. Το ετοιμάζει ανά μάθημα. Πραγματικά περιστατικά πάνω στα οποία χτίζει όλη την παράδοση. Τα πραγματικά περιστατικά αλλοιώνονται και παραλλάσσουν σκόπιμα σε μία, δύο ή περισσότερες εκδοχές, ώστε να καλυφθεί η ύλη του μαθήματος. Παραταύτα επιμένει, σωστά κατά τη γνώμη μου, ότι στις εξετάσεις οι φοιτητές πρέπει να εξετάζονται όχι μόνο στην λύση ενός πρακτικού, αλλά και σε ένα θεωρητικό ζήτημα. Τους νεώτερους σεβόταν προωθούσε και θαύμαζε για ό,τι νέο κομίζουν. Με σεβασμό στην αρχαιότητα και την Πανεπιστημιακή δεοντολογία, την οποία θεωρούσε μόνο υποχρέωσή του, αλλά ως «δικαιούχος» την απαλλοτριώνει εύκολα, έχοντας με τους νεώτερούς του ισότιμη σχέση συνεργασίας.

Το πραγματικό περιστατικό, με τη μορφή δικαστικής απόφασης, αποτελεί τον κορμό μαθήματος στο ΜΠΣ στο χειμερινό εξάμηνο. Διδάσκει με την Φ. Σκορίνη και την Δ. Καλλινίκου Νομολογία του Ε.Δ.Δ.Α., κυρίως σε θέματα Οικογενειακού Δικαίου.

Για αρκετά χρόνια διδάσκει με τον Φ. Δωρή στο Μ.Π.Σ. ειδικό μάθημα για τα προσωπικά δεδομένα και χαίρομαι που σήμερα τιμάται για την επιστημονική αυτήν ενασχόλησή του (ο καθηγητής Φ. Δωρής είχε τιμήσει αυτήν ακριβώς την πτυχή των ενδιαφερόντων του με ομιλία του στην

εκδήλωση της Νομικής Σχολής και της ΕΝ.ΑΣ τον Οκτώβριο 2015 στον Δ.Σ.Α.).

Αν μπορώ να οριοθετήσω τις περιόδους: Από το τέλος της 10ετίας του 1980 ο Θ. Π. αρχίζει να ασχολείται με θέματα βιοτεχνολογίας. Θυμάμαι ακόμη τον ενθουσιασμό του όταν είδε τη συμβολή μου στην ερμηνεία ΑΚ των Γεωργιάδη - Σταθόπουλου το έτος 1988 για το θέμα της τ. γ.·ο ενθουσιασμός αυτός ήταν το πρώτο βήμα για την καθιέρωση, από το έτος 1990 του μαθήματος Σύγχρονα ζητήματα Οικογενειακού Δικαίου στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα της Σχολής μας με διδάσκοντες τον Γ. Κουμάντο, τον Θ. Παπαχρίστου και εμένα, νεαρή τότε, Λέκτορα.

Στη συνέχεια των ενδιαφερόντων του για την τ. γ. αργότερα, περί το 2000 οδηγείται σε έναν πολύ συναφή κλάδο, αυτό που λέμε “ιατρικό δίκαιο”, όχι όμως τόσο πολύ σε σχέση με την ιατρική ευθύνη όσο με την ιατρική δεοντολογία.

Κατά την 10ετία 1990 - 2000 καθιερώνεται ως Πανεπιστημιακός δάσκαλος. Πράγματι, αφιερώνει πολύ χρόνο στη διδασκαλία. Έχει ήδη εκλεγεί Καθηγητής το έτος 1990 και μετά την αποχώρηση του Κουμάντου το 1992, διδάσκει ως μόνος τακτικός Καθηγητής το Οικογενειακό Δίκαιο. Εκδίδει το Εγχειρίδιο Οικογενειακού Δικαίου το 1997 αφού έχει εκδόσει τις ασκήσεις, ήδη το 1992. Διδάσκει Εφαρμογές Αστικού Δικαίου και το Κληρονομικό Δίκαιο και στην διετή ερευνητική κατεύθυνση του Μ.Π.Σ., στο χειμερινό και θερινό Μ.Π.Σ. σπουδών. Έχει ήδη απασχοληθεί με τα κοινά του Πανεπιστημίου (Διοίκηση Σχολής).

Από το 2000 και εντεύθεν ο Παπαχρίστου δρέπει τους καρπούς της επιστημονικής του ωριμότητας: Ήδη είναι Μέλος της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, της Επιτροπής για τον νόμο της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, μέλος της Εθνικής Αρχής Βιοηθικής (2009 - 2014), της Αρχής Ι.Υ.Α., της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής, της Επιτροπής για το σύμφωνο συμβίωσης (ν. 3719/2007).

Παράλληλα αναπτύσσει συνεργασίες με τον Βορρά και τον Νότο: συνεργάζεται με το Μ.Π.Σ. του Πανεπιστημίου Κρήτης (Φιλοσοφική Σχολή) με μεγάλο ενθουσιασμό. Στη 10ετία αυτήν, καινοτόμος πάντα, τοποθετείται και η ίδρυση με έδρα τη Θεσσαλονίκη και με πρωταγωνιστές την Έφη Κουνουγέρη - Μανωλεδάκη και τον Θ. Π. του “Ομίλου Μελέτης Ιατρικού Δικαίου και Βιοηθικής”.

Τέλος επιτρέψτε μου να σημειώσω ότι, σε απόλυτη συνάφεια προς το πρόγραμμα της σημερινής ημερίδας, ο Θ. Π. και εγώ είχαμε συντάξει μία από τις τρεις κοινές μελέτες μας που παρουσιάστηκε το έτος 2006 στη Θεσσαλονίκη, με θέμα “το ιατρικό απόρρητο, το ιατρικό αρχείο και τα προσωπικά δεδομένα υγείας”.

Ο συνδυασμός εξακολουθεί να προκαλεί σε μένα ακόμη ενδιαφέρον, δεδομένου ότι η υποχρέωση τήρησης αρχείου από τον ιατρό (άρθρο 14 ΚΙΔ) καθώς και η υποχρέωσή του να τηρεί το απόρρητο (13 Κ.Ι.Δ.) συμπληρώνονται από την υποχρέωσή του να τηρεί τον νόμο 2472 για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Ωστόσο, δεδομένα υγείας τηρούν και πρόσωπα που δεν εμπίπτουν στον Κ.Ι.Δ. (π.χ. φυσικοθεραπευτές, Νοσοκομεία).

Η υποχρέωση εχεμύθειας βαρύνει τον γιατρό και όταν δεν τηρεί αρχείο, ενώ το ιατρικό απόρρητο τηρείται και μετά τον θάνατο του ασθενούς. Ενδιαφέροντα σημεία τομής των δύο νομοθετικών κειμένων αφορούν την αποκάλυψη στοιχείων του ασθενούς από το αρχείο του ιατρού σε τρίτους, ιδίως μετά τον θάνατο του ασθενούς, όπως επίσης και η εξειδίκευση της αρχής της αναγκαιότητας κατά την τήρηση του Αρχείου του ιατρού.

Με τις σκέψεις αυτές, σας συγχαίρω για την πρωτοβουλία να διοργανώστε ημερίδα με τόσα ενδιαφέροντα θέματα και εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες σας.